

nam način rečenice postati posve jasne. Ja mislim, da je katkada ta bojazan od nejasnoće razlog, što naši i bolji pisci upotrebljavaju akuzativ objekta u pasivnoj rečenici. Akuzativ im je nekako određeniji i jasniji. No u takvim bismo slučajevima trebali pasivnu rečenicu pretvoriti u aktivnu, pa bi se onda izbjegla nejasnoća. U tome mnogo griješe naročito hrvatski pisci. Ima ih, koji predlažu, da bi se takva konstrukcija mogla i dopustiti u književnom jeziku zbog njezine velike rasprostranjenosti. No dok osjećamo, da je to strana (njemačka, talijanska) konstrukcija, koja nije nikla s našim jezikom, nego je u nj unesena u novije vrijeme, pa dok nas gramatike uče, da to ne valja, ne smijemo je trpjeti u pravilnom književnom jeziku, jer je ne nalazimo ni u narodnom govoru. Bez nje možemo biti, samo treba znati, kako da je zamijesimo dobrim izričajem.

Maretić se u spomenutom Savjetniku čudi, kakvih je sve nakaradnih rečenica čitao. I danas ih još možemo naći, koje bi se mogle takmičiti i s najgorim Maretićevim primjerima. Iz jedne naše znanstvene ustanove poslan je dopis i u njemu ove rečenice: »Muzeju sam knjigu vratio, da je se vrati naslovu. Iznenađuje zahtjev povratka knjige bez da se navadaju objektivni razlozi. Knjiga C-a kako *ju se je* dobilo tako *ju se je* vratilo time, da se je *popravilo hrbat* jednog volumena...«

Na kraju htio bih reći još nešto, na što me je potakla pogrešna pasivna konstrukcija, o kojoj govorimo. U našim novinama (bar onim pokrajinskim) ne samo da se mnoge ne pazi na jezik (opet smo mogli čitati nedavno o »modus vivendiju« i u zagrebačkom »Narodnom listu« i t. d.), nego se dešava i to, da neki urednici ili korektori »ispravljaju« primljene članke napisane gramatički i pravopisno ispravno, a ispravljaju ih onako, kako oni misle, da je pravilno. A šta oni drže za jezično ispravno, a šta za neispravno, možemo se uvjeriti, ako kažem, da komparativ *vredniji* ispravljaju u — *vrijedniji*, *pogotovu* u — *pogotovo*, *to više* u — *tim više* i t. d., a redovno u pasivnim rečenicama pravilan subjekt u nominativu ispravljaju u akuzativ. Zato nisu zadovoljni, »kada se ističe potreba pravilnog pisanja«, oni bi htjeli, »da se ističe potrebu«, ne priznaju, »da se mnogo čitaju domaći pisci«, oni bi htjeli, »da se mnogo čita domaće pisce« i t. d., i t. d.

Mislim stoga, da bi i novinari i svi oni, koji se bave pisanjem i ispravljanjem tuđih članaka, morali čitati dobre pisce, zagledavati u gramatike i pravopise materinskoga jezika, oslušivati dobar narodni jezik, ukratko nastojati i težiti za tim, da pišu pravilno, jasno i lijepo.

Zlatko Uince

GODIŠNJA SKUPŠTINA HRVATSKOGA FILOLOŠKOG DRUŠTVA

U nedjelju 29. siječnja 1956. održana je glavna godišnja skupština Hrvatskoga filološkog društva u Zagrebu. Upravni je odbor podnio izvještaj o radu Društva u godini 1955., iz kojega se vidjelo, da je Društvo znatno razvilo rad u pojedinim sekcijama i u javnoj djelatnosti. Pripreme za izdavanje lingvističko-literarnog časopisa već su pri kraju, te će se prvi broj dati u štampu u početku mjeseca ožujka. Nažalost drugovi filolozi u Splitu, Dubrovniku, Zadru i nekim većim mjestima Hrvatske još nisu osnovali podružnice Hrvatskog filološkog društva.

Pošto je upravnom odboru podijeljena razrešnica, izabran je novi odbor. Za predsjednika je izabran dr. Josip Torbarina, sveučilišni profesor, za tajnika I. dr. Zdenko Škreb, sveučilišni profesor, a za tajnika II. dr. Aleksandar Flaker, sveučilišni asistent.

JEZIK, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika. — Izdaje Hrvatsko filološko društvo u Zagrebu. — Uređuje uređivački odbor: Josip Hamm, Mate Hraste, Ljudevit Jonke. — Glavni i odgovorni urednik: Ljudevit Jonke. — Časopis izlazi svaka dva mjeseca.